

Paraula per paraula

I. Llig aquesta lectura amb deteniment abans de contestar les preguntes que l'acompanyen.

Bertran del Vernet era un trobador de moltíssima reputació en la contrada. Li encantava fer sirventesos, que eren poemes on es burlava i malparlava dels nobles dels voltants per fer-los enfadar.

Un dia va decidir escriure un sirventés per a Huguet Trencacolls, un baró forçut i amb molt mal geni que vivia en un castell pròxim. Quan el va tindre acabat, va ordenar a un dels seus criats:

—Busca l'Ocell i dis-li que vinga de seguida.

L'Ocell era el joglar de Bertran del Vernet. Anava de poble en poble i de castell en castell cantant les cançons que ell componia i donant-lo a conèixer.

—Tinc faena per a tu —va dir Bertran quan va arribar el joglar—. Has d'anar a casa d'Huguet Trencacolls i cantar-li un sirventés.

—Cantar-li un sirventés, a Huguet Trencacolls? —va fer l'Ocell mig espantat—. Mire que Huguet té poca corretja i s'enfadarà...

—Això és el que vull —va respondre Bertran—. Tu vés-hi i canta-li açò paraula per paraula:

«Rates de femer, de bigots ben molls,
l'limacs bavosos, fardatxo salat.
A la taula d'Huguet Trencacolls
no en tindreu d'altra menja millor.
En abundància us omplirà el plat.
Hug, refum!, és un porc, no és un senyor.»

—No se n'ha passat una miqueta? —va dir l'Ocell temorós del que poguera fer-li el baró quan sentira tant d'insult seguit.

—No patisques, que si et trenca el coll jo et venjaré.

El joglar no es va atrevir a dir que la venjança no li tornava la tranquil·litat i, després d'aprendre els versos de memòria, es va dirigir al castell d'Huguet.

En arribar-hi, Huguet Trencacolls el va rebre bé. Però, quan va saber de part de qui venia, va fer mala cara, perquè de Bertran del Vernet no se'n podia esperar res de bo.

L'Ocell va afinar l'instrument, es va aclarir la veu i va començar a cantar. Va dir les mateixes paraules que havia après, però Huguet no hi va trobar res d'ofensiu. Al contrari, ho va considerar tot un compliment venint de qui venia. Per això, va escriure unes lletres d'agraïment al trobador i va acomiadar el joglar amb molt bones paraules i regals.

Quan Bertran del Vernet va llegir la carta d'agraïment d'Huguet Trencacolls es va quedar de pedra.

—Però tu li has cantat el meu sirventés paraula per paraula?

—Sí, senyor —va respondre convençut el joglar.

—No pot ser! —va cridar incrèdul el trobador—. Canta'm ara mateix el que li has cantat. I si m'has enganyat, t'acomiaré.

Aleshores, l'Ocell va cantar:

«Rates de femer, de bigots ben molls,
l'limacs bavirusos, fardatxo salat
a la taula d'Huguet Trencacolls
no en tindreu. D'altra menja millor
en abundància us omplirà el plat.
Hug, refum! És un porc? No, és un senyor.»

—Això no és el que jo havia escrit! —va cridar Bertran tot enfadat—. M'has enganyat, Ocell!

—Perdone, senyor, però jo no he enganyat ningú —va replicar el joglar—. Vosté m'ha demanat que cantara el seu sirventès paraula per paraula, però no ha dit res de repetir-lo punt per punt i coma per coma.

El trobador es va quedar d'una peça: el joglar tenia raó! Per això, Bertran del Vernet, que era un home just, va decidir no acomiadar-lo. I d'aquesta manera tan enginyosa va ser com l'Ocell va salvar el treball i la vida.

2. Uneix amb el nom de cada personatge (A1).

Està als servei de Bertran del Vernet
Li encanta escriure sirventesos
És un noble que té molt mal geni

Huguet Trencacolls
Bernat del Vernet
L'Ocell

3. Tria la resposta correcta (A2)

► Quin encàrrec fa Bertran a l'Ocell?

► Com reacciona l'Ocell? Per què?

► Al final, l'Ocell accepta l'encàrrec?

4. Què passa entre estes escenes? (A3)

5. Reflexiona i tria la reposta que més pròxima siga a la teua opinió personal:

- ▶ Creus que Bernat el Vernet tenia dret a fer aquell encàrrec a l'Ocell? Per què?

- ▶ Trobes que l'Ocell fa bé de cantar el sirventés a Huguet Trencaolls de la manera en com ho fa? Per què?

